

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра інформаційних технологій та кібербезпеки, факультет № 4

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ** вибіркового компоненту
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
081 «Право» (поліцейські)

Харків 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 25.01.2021 № 1

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 4
Протокол від 20.01.2021 № 1

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з технічних дисциплін
Протокол від 20.01.2021 № 1

Розглянуто на засіданні кафедри інформаційних технологій та кібербезпеки
протокол від 14.01.2021 № 1

Розробники:

1. Доцент кафедри, к.п.н., доцент Колісник Т.П.
2. Професор кафедри, к.т.н., доцент Струков В.М.

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри інформаційних управляючих систем ХНУРЕ, д.т.н., професор Петров К.Е.
2. Провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем розвитку інформаційних технологій ХНУВС, к.т.н., доцент Мордвинцев М.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Інформаційне забезпечення професійної діяльності» складена відповідно до освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 081 «Право» (поліцейські).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні поняття інформаційного забезпечення діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, інформаційних процесів, формування навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій у професійній діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: «Інформаційні технології», «Кримінальний процес».

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

Тема № 1. Єдина інформаційна система МВС України

Тема № 2. Порядок формування та ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань

Тема № 3. Використання довідково-інформаційних баз даних вільного доступу (державних реєстрів) у професійній діяльності

Тема № 4. Автоматизація підготовки юридичних документів

Тема № 5. Введення в технологію баз даних. Система управління базами даних Microsoft Access

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційне забезпечення професійної діяльності» є формування знань, умінь та навичок, необхідних для використання сучасних інформаційних технологій в практичній діяльності поліції; удосконалення навичок професійної роботи з комп'ютерними пристроями, комп'ютерними мережами та електронними документами; напрямками використання інформаційних технологій у практиці боротьби із злочинністю.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційне забезпечення професійної діяльності» є опанування інформаційними технологіями, які використовуються в професійній діяльності; удосконалення практичних навичок щодо використання нових цифрових пристроїв та комп'ютерних програм в діяльності правоохоронця; вивчення питань щодо напрямів, тенденцій та перспектив розвитку інформаційних технологій в професійній діяльності.

1.3. Згідно з освітньою програмою здобувачі вищої освіти повинні:
знати:

- структуру Єдиної інформаційної системи (ЄІС) МВС;
- загальні засади функціонування, порядок формування та використання ЄІС МВС;
- пріоритетні інформаційні ресурси ЄІС МВС;

- призначення та основні завдання Інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»;
- інформаційні підсистеми Інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»;
- порядок формування та ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань;
- основні програмні засоби та засоби автоматизації, що використовуються працівниками органів Національної поліції при створенні та обробці документів оперативно -службового призначення;
- основні поняття та визначення баз даних, реляційні бази даних;
- основні довідково-інформаційні бази даних вільного доступу (державні реєстри) для пошуку професійно-орієнтованої інформації;
- основні вимоги щодо організації захисту персональних даних на комп'ютерах, безпеки роботи зі службовою та конфіденційною інформацією;

вміти:

- використовувати можливості сучасних інформаційних технологій при розв'язанні конкретних завдань у боротьбі зі злочинністю;
- організовувати пошук необхідних даних в основних інформаційних підсистемах, державних реєстрах з метою розкриття, розслідування, попередження кримінальних правопорушень та розшуку осіб, які їх скоїли;
- використовувати засоби автоматизації програмних додатків при створенні та обробці оперативно-службових документів, первинних документів для створення та актуалізації інформаційних обліків, здійснювати документування управлінської інформації в електронній формі;
- аналізувати статистичну та іншу інформацію для оцінки оперативної обстановки та прогнозування злочинності, здійснювати візуалізацію інформації;
- створювати за допомогою СУБД Access необхідні бази даних, здійснювати відбір інформації що задовольняє певним умовам.

1.4. Форма підсумкового контролю - залік

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

1.5. Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових

	інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК-3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК-6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
	СК-16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності працівника Національної поліції України	СКНП-5	Здатність і готовність систематизувати закономірності злочинності, визначати особу злочинця, причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи її запобігання.
	СКНП-8	Здатність і готовність використовувати сукупність організаційних і технічних засобів для обробки та збереження інформації, застосовувати сучасні інформаційні технології та робити пошук інформації, використовуючи різноманітні ресурси.
	СКНП-15	Здатність і готовність застосовувати технічні засоби, тактичні прийоми та методики криміналістики під час виявлення, фіксації, вилучення, оцінки, експертного дослідження і використання доказів для попередження, виявлення, розкриття, розслідування та судового розгляду кримінальних правопорушень.

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема № 1. Єдина інформаційна система МВС України

Завдання, структура та зміст навчальної дисципліни «Інформаційне забезпечення професійної діяльності».

Мета, завдання та функції єдиної інформаційної системи МВС. Структура єдиної інформаційної системи МВС. Загальні засади функціонування та використання єдиної інформаційної системи МВС. Перелік пріоритетних інформаційних ресурсів єдиної інформаційної системи МВС. Призначення та основні завдання Інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України». Складові системи «Інформаційний портал Національної поліції». Інформаційні підсистеми системи «Інформаційний портал Національної поліції». Автоматизоване робоче місце працівника підрозділу "102" (АРМ "оператор "102") системи ІПНП. Автоматизоване робоче місце (АРМ) "диспетчер" системи ІПНП.

Тема № 2. Порядок формування та ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань

Загальні поняття Єдиного реєстру досудових розслідувань. Порядок внесення відомостей до Реєстру. Надання відомостей з Реєстру. Порядок внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Реєстру. Облік кримінальних проваджень. Облік наслідків досудового розслідування кримінальних правопорушень, результатів відшкодування матеріальних збитків та вилучення предметів кримінально протиправної діяльності. Облік осіб, які вчинили кримінальні правопорушення та які підозрюються в їх вчиненні. Метод авторизації в ЄРДР.

Тема № 3. Використання довідково-інформаційних баз даних вільного доступу (державних реєстрів) у професійній діяльності

Поняття і класифікація інформаційних ресурсів. Єдині та Державні реєстри інформаційної мережі Міністерства юстиції України. Електронна взаємодія між МВС, НП України та Державною прикордонною службою України з державними, приватними виконавцями. Єдиний державний веб-портал відкритих даних.

Тема № 4. Автоматизація підготовки юридичних документів

Прийоми та засоби автоматизації розробки документів у MS WORD. Алгоритм створення шаблонів юридичних документів. Прийоми підготовки документів для розсилки, прийоми консолідації і злиття однотипних документів засобами текстового процесору MS WORD. Формування вмінь при виконанні базових операцій з електронними таблицями в MS EXCEL. Консолідація даних по фізичному розташуванню, по заголовках рядків й стовпців в MS EXCEL. Аналіз статистичних даних, їх візуалізація засобами MS EXCEL.

Тема № 5. Введення в технологію баз даних. Система управління базами даних Microsoft Access

Основні поняття та визначення баз даних, різновиди архітектури бази даних. Тенденції розвитку сучасних СУБД. Реляційні бази даних. Моделі зберігання даних. Створення таблиць, форм, простих запитів в MS Access. Типи запитів в MS Access. Способи створення звітів. Послідовність створення звіту у програмі Access.

3. Рекомендована література

Основна

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 30.12.2020).
2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 30.12.2020).
3. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 30.12.2020).
4. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (дата звернення: 30.12.2020).
5. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вр> (дата звернення: 30.12.2020).
6. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2155-19/page> (дата звернення: 30.12.2020).
7. Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ МВС України від 03.08.2017 № 676 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1059-17> (дата звернення: 30.12.2020).
8. Деякі питання документування управлінської діяльності: постанова КМУ від 17.01.2018 № 55 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-п#Text> (дата звернення: 30.12.2020).

звернення: 30.12.2020).

9. Про затвердження Положення про Єдину Інформаційну Систему Міністерства внутрішніх справ та переліку її пріоритетних інформаційних ресурсів : постанова КМУ від 14.11.2018 № 1024 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF> (дата звернення: 30.12.2020).

10. Про затвердження Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: Наказ Генерального прокурора від 30.06.2020 № 298. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text> (дата звернення: 30.12.2020).

11. Про затвердження Порядку взаємодії Генеральної прокуратури України та Міністерства внутрішніх справ України щодо обміну інформацією з Єдиного реєстру досудових розслідувань та інформаційних систем органів внутрішніх справ: Спільний Наказ ГПУ та МВС України від 17.11.12 №115/1046. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0115900-12#Text> (дата звернення: 30.12.2020).

12. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text> (дата звернення: 30.12.2020).

13. Порядок функціонування центральної підсистеми єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 16.09.2020 № 655. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1092-20#Text> (дата звернення: 30.12.2020).

14. Про впровадження сервісів інформаційно-телекомунікаційної системи Інформаційний портал Національної поліції України»: Наказ НП України від 28.09.2020 № 769. Київ

Навчальна література

1. Інформаційні технології у правоохоронній діяльності. Частина 1: Високотехнологічні тренди у правоохоронній сфері зарубіжних країн: навч. посіб. / Харків. нац. ун-т внутр. справ; [В.М. Струков, Д.В. Узлов, Ю.В. Гнусов та ін.]; за заг. ред. канд. техн. наук, доц. В.М. Струкова. Харків: ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2020. 276 с.

2. Зацеркляний М. М., Наумов В. В. Інформаційні системи і технології в діяльності правоохоронних органів : навч. посіб. Харків: Тимченко, 2010. 382 с.

3. Колісник Т. П., Сезонова І. К. Комп'ютерне діловодство для правоохоронців: навч. посіб. МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків : НікаНова, 2015. 180 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1152/komp_yuterne_dilovodstvo_dlya_pravoohoro.pdf?sequence=2&isAllowed=y (дата звернення: 30.12.2020).
4. Кормич Б.А., Федотов О.П., Аверочкіна Т.В. Правове регулювання інформаційної діяльності: навчально-методичний. Одеська юридична академія. 2018. 150 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/9530/Kormych%20Fedotov%20Averochkina%202018.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 30.12.2020).
5. Косиченко О.О., Махницький О.В. Інформаційне забезпечення юридичної діяльності: навчальний посібник. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 208 с.
6. Краснобрижний І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Інформаційне забезпечення професійної діяльності: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2018. 218 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2046/5/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%86%D0%97%20%D0%B2%20%D0%9F%D0%94%20-%20102%20%D0%BA%D0%B0%D1%84%20%D0%95%D1%82%D0%B0%D0%86%D0%91%2006.2018.pdf> (дата звернення: 30.12.2020).

Додаткова

1. Прикладний кримінальний аналіз на базі інформаційно-аналітичної системи «Ricas» : методичні рекомендації щодо аналітичної діяльності та кримінального аналізу на базі інформаційно-аналітичної системи «Ricas». Харків: «Юрайт», 2018. 92 с.
2. Трофименко О. Г., Буката Л. М. СУБД ACCESS створення та опрацювання баз даних: Методичні вказівки до лабораторних, практичних занять та самостійної роботи студентів. Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова. Одеса: Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова. 2016. 96 с.
3. Завадський І. О. Основи баз даних : навч. посіб. Київ : Видавець І. О. Завадський, 2011. 192 с.
4. Нелюбов В. О., Куруца О. С. Основи інформатики. Microsoft Word 2016: електронний навчальний посібник. Ужгород : ДВНЗ УжНУ, 2018. 96 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/18659> (дата звернення: 30.12.2020).
5. Грицунов О. В. Інформаційні системи та технології : навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2010. 222 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Верховна Рада України: офіційний портал. URL: <http://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 30.12.2020).
2. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua/> (дата звернення: 30.12.2020).

3. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України» (НАУ): сайт. URL: <http://www.nau.ua> (дата звернення: 30.12.2020).
4. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського: сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 30.12.2020).
5. Державна науково-технічна бібліотека України (Київ): сайт. URL: <http://www.gntb.n-t.org/> (дата звернення: 30.12.2020).
6. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка: сайт. URL: <http://korolenko.kharkov.com/> (дата звернення: 30.12.2020).
7. Правова інформаційно-пошукова система ЛІГА-ЗАКОН: сайт. URL: <http://www.ligazakon.ua/> (дата звернення: 30.12.2020).
8. Національна поліція України: офіційний сайт. URL: <https://www.npu.gov.ua/> (дата звернення: 30.12.2020).
9. Міністерство внутрішніх справ України: офіційний сайт. URL: <https://www.mvs.gov.ua/> (дата звернення: 30.12.2020).
10. Патрульна поліція України: офіційний сайт. URL: <http://patrol.police.gov.ua/ua/> (дата звернення: 30.12.2020).
11. Інтелектуальна система кримінального аналізу у реальному часі: сайт. URL: <https://ricas.org/> (дата звернення: 30.12.2020).
12. Офіс Генерального прокурора України: офіційний сайт. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html> (дата звернення: 30.12.2020).
13. Міністерство Юстиції: офіційний сайт. URL: <https://minjust.gov.ua/> (дата звернення: 30.12.2020).
14. Державне підприємство «Національні інформаційні системи»: офіційний сайт. URL: <https://nais.gov.ua/>.

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Питання, що виносяться на залік

1. Нормативно-правова база у галузі інформаційного забезпечення в органах (підрозділах) Національної поліції України
2. Мета функціонування Єдиної інформаційної системи МВС
3. Завдання Єдиної інформаційної системи МВС
4. Функції Єдиної інформаційної системи МВС
5. Структура Єдиної інформаційної системи МВС
6. Поняття центральної підсистеми Єдиної інформаційної системи МВС
7. Склад центральної підсистеми Єдиної інформаційної системи МВС
8. Функціональні підсистеми Єдиної інформаційної системи МВС
9. Перелік пріоритетних інформаційних ресурсів єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ
10. Основні завдання системи ІПНПУ
11. Призначення системи ІПНПУ
12. Інформаційні ресурси системи ІПНПУ
13. Суб'єкти ІПНПУ
14. Структура системи ІПНПУ

15. Прийоми та засоби автоматизації розробки юридичних документів у текстовому процесорі MS WORD
16. Способи створення таблиць та списків у MS WORD
17. Створення шаблонів юридичних документів у MS WORD
18. Прийоми підготовки документів для розсилки, прийоми консолідації і злиття однотипних документів засобами текстового процесору MS WORD.
19. Обробка табличних даних у MS EXCEL.
20. Сортування списку, пошук у списку, створення автофільтру, розширений фільтр у MS EXCEL.
21. Консолідація даних по фізичному розташуванню, по заголовках рядків й стовпців в MS EXCEL.
22. Аналіз статистичних даних, їх візуалізація засобами MS EXCEL.
23. Основні поняття баз даних, метаданих, структур даних і систем управління базами даних
24. Основні об'єкти баз даних: таблиці, форми, запити, звіти.
25. Створення таблиць, форм, простих запитів в MS ACCESS
26. Типи створення запитів в MS ACCESS.
27. Способи створення звітів. Послідовність створення звіту у програмі ACCESS.
28. Поняття і класифікація інформаційних ресурсів.
29. Основні можливості відкритих реєстрів та баз даних державних органів.
30. Електронна взаємодія між МВС, НП України та Державною прикордонною службою України з державними, приватними виконавцями. Єдиний державний веб-портал відкритих даних.